

Tungkol Saan ang Modyul na Ito?

Kumusta ka sa araw na ito? Minsan ba ay nagtataka ka kung bakit may mga taong kailangang magsulat, samantalang mas madali ang magsalita? Kung maaari nga lamang na palaging makapagsalita, marahil ay hindi mo nga kailangang isulat kung ano ang iyong naiisip at nararamdaman. Subalit, hindi sa lahat ng pagkakataon ay maari kang makapagsalita. Isipin mo ang mga ganitong sitwasyon:

Lumipat sa ibang lalawigan ang iyong mabuting kaibigan. Maaari mo siyang tawagan sa telepono ngunit napakamahal nito. Mabigat na gastusin kung tatawagan mo siya araw-araw upang batiin at kumustahin. Makapag-iisip ka ba ng iba pang paraan upang kumustahin ang iyong kaibigan?

O kaya naman, nakiusap sa iyo ang inyong lokal na opisyal pangkalusugan na ipaabot ang kanyang mensahe sa Kapitan ng Barangay. Maipaaabot mo kaya ang lahat ng mahahalagang detalye sa kanya? Makasisiguro ka bang wala kang malilimutan? Makapag-iisip ka ba ng mabuting paraan upang maipaabot ang mensahe nang tama at mabisa?

Naranasan mo na ba ang mga nabanggit na sitwasyon sa iyong buhay? Ang mga sitwasyong ito ang nagpapakita ng pangangailangang sumulat. Tulad ng nakita mo, hindi ka maaaring makapagsalita sa lahat ng oras. Kailangan mo ring magsulat upang makipagtalastasan sa iba kung di mo man sila makausap nang harapan.

May tatlong aralin sa modyul na ito:

Aralin 1 – *Malinaw ba ang Mensahe?*

Aralin 2 – *Kilala Mo ba Ako?*

Aralin 3 – *Mahal kong . . .*

Tungkol Saan ang Modyul na Ito?

Kumusta ka sa araw na ito? Minsan ba ay nagtataka ka kung bakit may mga taong kailangang magsulat, samantalang mas madali ang magsalita? Kung maaari nga lamang na palaging makapagsalita, marahil ay hindi mo nga kailangang isulat kung ano ang iyong naiisip at nararamdaman. Subalit, hindi sa lahat ng pagkakataon ay maari kang makapagsalita. Isipin mo ang mga ganitong sitwasyon:

Lumipat sa ibang lalawigan ang iyong mabuting kaibigan. Maaari mo siyang tawagan sa telepono ngunit napakamahal nito. Mabigat na gastusin kung tatawagan mo siya araw-araw upang batiin at kumustahin. Makapag-iisip ka ba ng iba pang paraan upang kumustahin ang iyong kaibigan?

O kaya naman, nakiusap sa iyo ang inyong lokal na opisyal pangkalusugan na ipaabot ang kanyang mensahe sa Kapitan ng Barangay. Maipaaabot mo kaya ang lahat ng mahahalagang detalye sa kanya? Makasisiguro ka bang wala kang malilimutan? Makapag-iisip ka ba ng mabuting paraan upang maipaabot ang mensahe nang tama at mabisa?

Naranasan mo na ba ang mga nabanggit na sitwasyon sa iyong buhay? Ang mga sitwasyong ito ang nagpapakita ng pangangailangang sumulat. Tulad ng nakita mo, hindi ka maaaring makapagsalita sa lahat ng oras. Kailangan mo ring magsulat upang makipagtalastasan sa iba kung di mo man sila makausap nang harapan.

May tatlong aralin sa modyul na ito:

Aralin 1 – Malinaw ba ang Mensahe?

Aralin 2 – Kilala Mo ba Ako?

Aralin 3 – Mahal kong . . .

Anu-ano ang mga Matututuhan Mo sa Modyul na Ito?

Sa ngayon, mayroon ka na sigurong nalalaman tungkol sa mga pangungusap, di ba? Ginagamit ang mga pangungusap upang ipahayag sa ibang tao kung ano ang iyong iniisip o nararamdaman. Sa modyul na ito, gagamitin ang iba't ibang uri ng pangungusap na iyong natutuhan. Gagamitin mo ang mga pangungusap sa pagsusulat ng mga liham at mga maikling mensahe. Matututuhan mo din kung paano sumulat ng mga mabibisang talata.

Matapos pag-aralan ang modyul na ito, inaasahang kaya mo nang:

- ◆ makasulat ng maikling mensahe gamit ang mga simpleng pangungusap;
- ◆ makapaghambing ng mga tambalang pangungusap na gumagamit ng mga panghalip (*pronouns*) at mga pangatnig (*conjunctions*);
- ◆ magpaliwanag ng mga talatang may kaisahan (*well-organized*), at alinsunod sa tamang balarila (*grammatically correct*) na gumagamit ng tamang bantas (*punctuation*), malalaking titik (*capitalization*) at pagbaybay (*spelling*);
- ◆ makasulat ng isang maikling talata tungkol sa sarili; at
- ◆ makagawa ng isang maikling liham.

Handa ka na bang magsimula? Tuklasin mo muna kung anu-ano na ang nalalaman mo tungkol sa paksang ito. Gawin ang pagsasanay sa susunod na pahina.

Anu-ano ang mga Matututuhan Mo sa Modyul na Ito?

Sa ngayon, mayroon ka na sigurong nalalaman tungkol sa mga pangungusap, di ba? Ginagamit ang mga pangungusap upang ipahayag sa ibang tao kung ano ang iyong iniisip o nararamdaman. Sa modyul na ito, gagamitin ang iba't ibang uri ng pangungusap na iyong natutuhan. Gagamitin mo ang mga pangungusap sa pagsusulat ng mga liham at mga maiikling mensahe. Matututuhan mo din kung paano sumulat ng mga mabibisang talata.

Matapos pag-aralan ang modyul na ito, inaasahang kaya mo nang:

- ◆ makasulat ng maikling mensahe gamit ang mga simpleng pangungusap;
- ◆ makapaghambing ng mga tambalang pangungusap na gumagamit ng mga panghalip (pronouns) at mga pangatnig (conjunctions);
- ◆ magpaliwanag ng mga talatang may kaisahan (well-organized), at alinsunod sa tamang balarila (grammatically correct) na gumagamit ng tamang bantas (punctuation), malalaking titik (capitalization) at pagbaybay (spelling);
- ◆ makasulat ng isang maikling talata tungkol sa sarili; at
- ◆ makagawa ng isang maikling liham.

Handa ka na bang magsimula? Tuklasin mo muna kung anu-ano na ang nalalaman mo tungkol sa paksang ito. Gawin ang pagsasanay sa susunod na pahina.

Anu-ano na ang mga Alam Mo?

Bakit hindi mo tingnan kung ano na ang iyong nalalaman tungkol sa pagsulat ng liham. Subukan mong gawin ang sumusunod na pagsasanay:

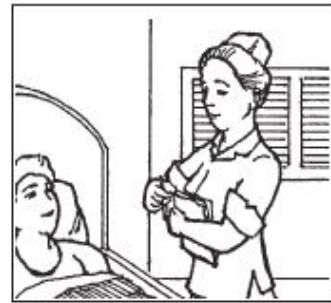
- A. Sumulat ng kawili-wiling pangungusap tungkol sa bawat larawang nasa ibaba. Tingnan ang pangungusap sa tapat ng unang larawan bilang halimbawa.

1. Gusaling Pambarangay
Ito ang aming gusaling pambarangay.

Dito ginaganap ang mga pulong pambarangay.

2. Nars
Ito ang aming nars sa sentrong pangkalusugan.

3. Mag-anak
Ito ang aming mag-anak.

Anu-ano na ang mga Alam Mo?

Bakit hindi mo tingnan kung ano na ang iyong nalalaman tungkol sa pagsulat ng liham. Subukan mong gawin ang sumusunod na pagsasanay:

A. Sumulat ng kawili-wiling pangungusap tungkol sa bawat larawang nasa ibaba. Tingnan ang pangungusap sa tapat ng unang larawan bilang halimbawa.

1. Gusaling Pambarangay

Ito ang aming gusaling pambarangay.

Dito ginaganap ang mga pulong pambarangay.

2. Nars

Ito ang aming nars sa sentrong pangkalusugan.

3. Mag-anak

Ito ang aming mag-anak.

4. Bukid
Ito ang aming bukid.

5. Sentrong Pangkalusugan
Ito ang aming sentrong pangkalusugan.

- B. Pag-aralan ang sumusunod na mga larawan at tingnan ang mga katapat na pangungusap. Salungguhitan ang angkop na salita o pangkat ng mga salita (parirala) sa loob ng panaklong (_____) upang mabuo ang tamang pangungusap.

1. (Ang, Ang mga) batang lalaki
ay naglalaro ng *football*. (Siya,
Sila) ay nagkakatuwaan.

4. Bukid

Ito ang aming bukid.

5. Sentrong Pangkalusugan

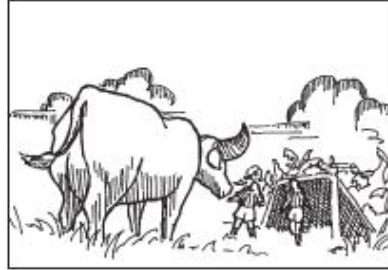
Ito ang aming sentrong pangkalusugan.

B. Pag-aralan ang sumusunod na mga larawan at tingnan ang mga katapat na pangungusap. Salungguhitan ang angkop na salita o pangkat ng mga salita (parirala) sa loob ng panaklong (_____) upang mabuo ang tamang pangungusap.

1. (Ang, Ang mga) batang lalaki

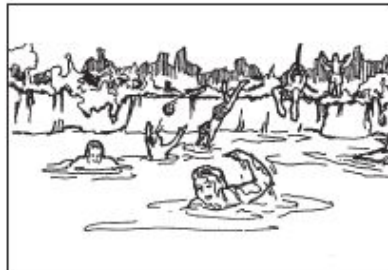
ay naglalaro ng football. (Siya, Sila) ay nagkakatuwaan.

2. Habang sila ay naglalaro (ang kalabaw, ang dalawang kalabaw) ay biglang (pumasok, nakapasok) sa kanilang palaruan. (Ang batang lalaki, Ang mga batang lalaki) ay nangabigla.

3. (Siya, Sila) ay huminto sa kanilang paglalaro. Kumuha sila ng patpat (dahil, upang) kanilang itaboy palayo ang kalabaw. Ang kalabaw ay (pumasok, umalis) kaagad.

4. Ang mga bata ay nagpatuloy sa (kanyang, kanilang) paglalaro.

5. Pagkatapos maglaro, (siyang, silang) lahat ay nagtungo sa ilog upang lumangoy.

2. Habang sila ay naglalaro

(ang kalabaw, ang dalawang kalabaw) ay biglang (pumasok, nakapasok) sa kanilang palaruan. (Ang batang lalaki, Ang mga batang lalaki) ay nangabigla.

3. (Siya, Sila) ay huminto sa

kanilang paglalaro. Kumuha sila ng patpat (dahil, upang) kanilang itaboy palayo ang kalabaw. Ang kalabaw ay (pumasok, umalis) kaagad.

4. Ang mga bata ay

nagpatuloy sa (kanyang, kanilang) paglalaro.

5. Pagkatapos maglaro,

(siyang, silang) lahat ay nagtungo sa ilog upang lumangoy.

C. Basahin ang talata sa ibaba:

Si Jose Reyes, Jr. ay nasa Ikalimang Baitang, Seksyon 3. Nag-aaral siya sa Mababang Paaralan ng Porac sa Brgy. Porac, Botolan, Zambales. Ang kanyang guro ay si Gng. Elvie Manimbo. Kahapon, lumiban sa klase si Jose dahil sumakit ang kanyang tiyan.

Ipagpalagay mong si Jose ay iyong anak. Kailangan mong sumulat ng liham sa paghingi ng paumanhin (*excuse letter*) para sa kanya. Lagyan ng tamang impormasyon ang mga puwang sa ibaba upang mabuo ang iyong liham. Matatagpuan ang mga kailangan mong detalye sa binasa mong talata sa itaas. Para sa hinihinging petsa, gamitin ang petsa ngayong araw ng iyong pagsusulat.

(tirahan)

(petsa)

(pangalan ng guro)

(baitang at seksyon)

(pangalan ng paaralan)

(bayan at lalawigan)

Minamahal na Bb./Gng./G. _____

Lubos na gumagalang,

(pangalan at lagda ng magulang)

C. Basahin ang talata sa ibaba:

Si Jose Reyes, Jr. ay nasa Ikalimang Baitang, Seksyon 3. Nag-aaral siya sa Mababang Paaralan ng Porac sa Brgy. Porac, Botolan, Zambales. Ang kanyang guro ay si Gng. Elvie Manimbo. Kahapon, lumiban sa klase si Jose dahil sumakit ang kanyang tiyan.

Ipagpalagay mong si Jose ay iyong anak. Kailangan mong sumulat ng liham sa paghingi ng paumanhin (excuse letter) para sa kanya. Lagyan ng tamang impormasyon ang mga puwang sa ibaba upang mabuo ang iyong liham. Matatagpuan ang mga kailangan mong detalye sa binasa mong talata sa itaas. Para sa hinihinging petsa, gamitin ang petsa ngayong araw ng iyong pagsusulat.

_____ (tirahan) _____ (petsa)

(pangalan ng guro) _____

(baitang at seksyon) _____

(pangalan ng paaralan) _____

(bayan at lalawigan)

Minamahal na Bb./Gng./G. _____

Lubos na gumagalang, _____ (pangalan at lagda ng magulang)

- D. Sumulat ng maikling liham para sa isang kaibigang hindi mo nakita sa loob ng mahabang panahon. Banggitin sa iyong liham ang ilang mga bagong kabatiran o impormasyon tungkol sa iyong sarili na maaaring hindi pa niya alam. Isulat mo din ang tungkol sa mga kasiya-siyang karanasan na kailan lamang nangyari.

Kumusta ang pagsasanay? Sa tingin mo ba ay nagawa mo ito nang mabuti? Ihambing ang iyong mga sagot sa *Batayan sa Pagwawasto* sa pp. 44–45.

Kung tama ang lahat ng iyong sagot, napakagaling! Ito ay nagpapakitang marami ka nang nalalaman tungkol sa paksa ng modyul na ito. Maaari mo pa ring pag-aralan ang modyul na ito bilang pagbabalik-aral sa mga nalalaman mo na. Sinong makapagsasabi, baka sakaling may bago kang matutuhan mula rito.

Kung mababa ang iyong iskor huwag mabahala. Para sa iyo ang modyul na ito. Makatutulong ito sa iyo upang maintindihan ang ilang mahahalagang konsepto na maaari mong gamitin sa pang-araw-araw na buhay. Kung pag-aaralan mong mabuti ang modyul na ito, matututuhan mo ang mga sagot sa pagsusulit at marami pang iba! Handa ka na ba?

Buksan ang susunod na pahina upang simulan ang Aralin 1.

D. Sumulat ng maikling liham para sa isang kaibigang hindi mo nakita sa loob ng mahabang panahon. Banggitin sa iyong liham ang ilang mga bagong kabatiran o impormasyon tungkol sa iyong sarili na maaaring hindi pa niya alam. Isulat mo din ang tungkol sa mga kasiya-siyang karanasan na kailan lamang nangyari.

Kumusta ang pagsasanay? Sa tingin mo ba ay nagawa mo ito nang mabuti? Ihambing ang iyong mga sagot sa Batayan sa Pagwawasto sa pp. 44–45.

Kung tama ang lahat ng iyong sagot, napakagaling! Ito ay nagpapakitang marami ka nang nalalaman tungkol sa paksa ng modyul na ito. Maaari mo pa ring pag-aralan ang modyul na ito bilang pagbabalik-aral sa mga nalalaman mo na. Sinong makapagsasabi, baka sakaling may bago kang matutuhan mula rito.

Kung mababa ang iyong iskor huwag mabahala. Para sa iyo ang modyul na ito. Makatutulong ito sa iyo upang maintindihan ang ilang mahahalagang konsepto na maaari mong gamitin sa pang-araw-araw na buhay. Kung pag-aaralan mong mabuti ang modyul na ito, matututuhan mo ang mga sagot sa pagsusulit at marami pang iba! Handa ka na ba?

Buksan ang susunod na pahina upang simulan ang Aralin 1.

ARALIN 1

Malinaw ba ang Mensahe?

Naranasan mo na ba ito? Maaaring nakalimutan ng taong hinihintay mo na magkikita kayo.

Ano ang dapat mong gawin upang hindi ito mangyari?

Maaaring sumulat ka ng isang maikling mensahe upang tulungan kayong matandaan ito. Madali itong isulat at hindi kinakailangang mahaba ang mensahe. Ito'y nararapat na madaling basahin. Sa ganitong paraan, ikaw at ang iyong kausap ay hindi makalilimot tungkol sa inyong pagkikita.

Sa araling ito, matututunan mo ang kahalagahan ng pagsusulat ng maikling mensahe. Matapos pag-aralan ang araling ito, inaasahang kaya mo nang:

- ♦ maipaliwanag ang mabisang paraan ng pagsusulat ng maikling mensahe;
- ♦ matukoy ang mga bagay na nararapat tandaan kung magsusulat ng maikling mensahe; at
- ♦ makasulat ng maikling mensahe.

1

Malinaw ba ang Mensahe?

Naranasan mo na ba ito? Maaaring nakalimutan ng taong hinihintay mo na magkikita kayo.

Ano ang dapat mong gawin upang hindi ito mangyari?

Maaaring sumulat ka ng isang maikling mensahe upang tulungan kayong matandaan ito. Madali itong isulat at hindi kinakailangang mahaba ang mensahe. Ito'y nararapat na madaling basahin. Sa ganitong paraan, ikaw at ang iyong kausap ay hindi makalilimot tungkol sa inyong pagkikita.

Sa araling ito, matututunan mo ang kahalagahan ng pagsusulat ng maikling mensahe. Matapos pag-aralan ang araling ito, inaasahang kaya mo nang:

◆ maipaliwanag ang mabisang paraan ng pagsusulat ng maikling

mensahe; ◆ matukoy ang mga bagay na nararapat tandaan kung magsusulat ng maikling mensahe; at

◆ makasulat ng maikling mensahe.

"Nakapagtataka, bakit kaya wala pa sila dito? Dalawang oras na akong naghihintay. Palagay ko'y hindi na sila darating; mabuti pa'y umuwi na ako."

8

A

RALIN

LA

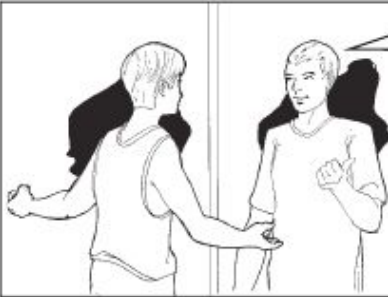
Basahin Natin Ito

Basahin ang sumusunod na pag-uusap nina Victor at Ramon.

Noon ay buwan ng Abril. Napakainit ng panahon. Nag-iisa sa tahanan si Ramon. Iniiisip niya kung ano ang gagawin upang mapalamig ang pakiramdam. Habang nag-iisip, kunatak sa pintuan si Victor.

Hoy, Ramon! Bakit hindi tayo pumunta sa tindahan ni Marie ngayong hapon. Sabi nila, masarap daw ang halu-halo doon.

Sugo ka ng langit, Victor! Nag-iisip nga ako kung paano magpalamig ngayong mainit ang panahon!

Kung gayon, narito ako! Huwag kang mag-alala sa pera, Ramon. Ako ang magbabayad ng meryenda natin.

Basahin Natin Ito

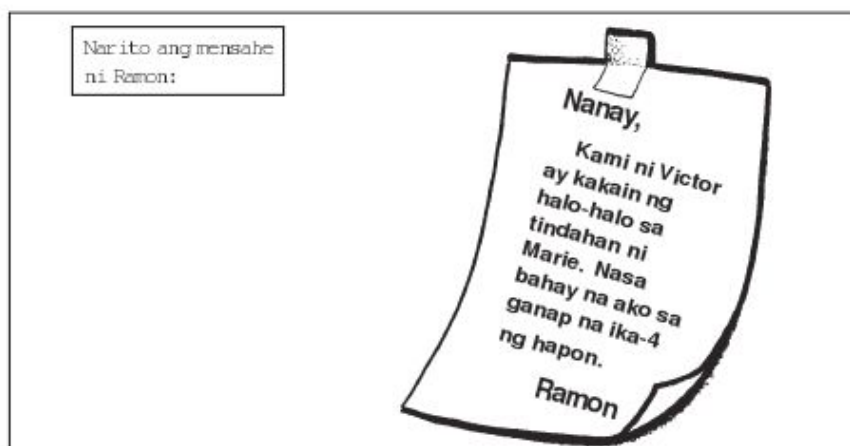
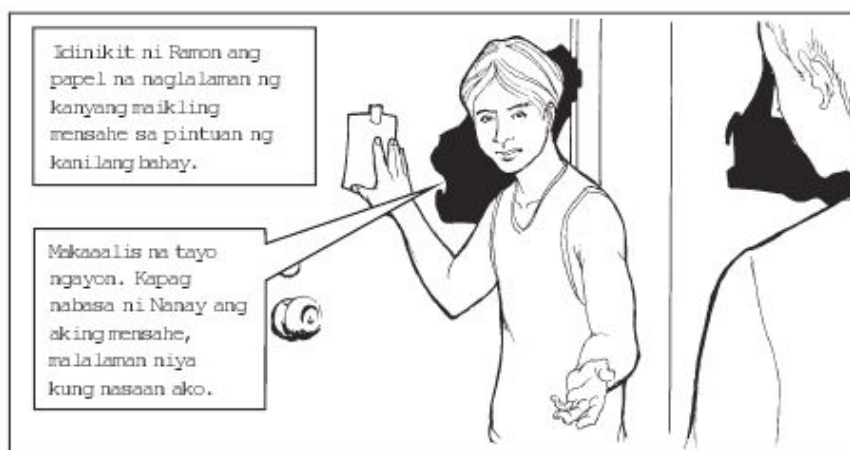
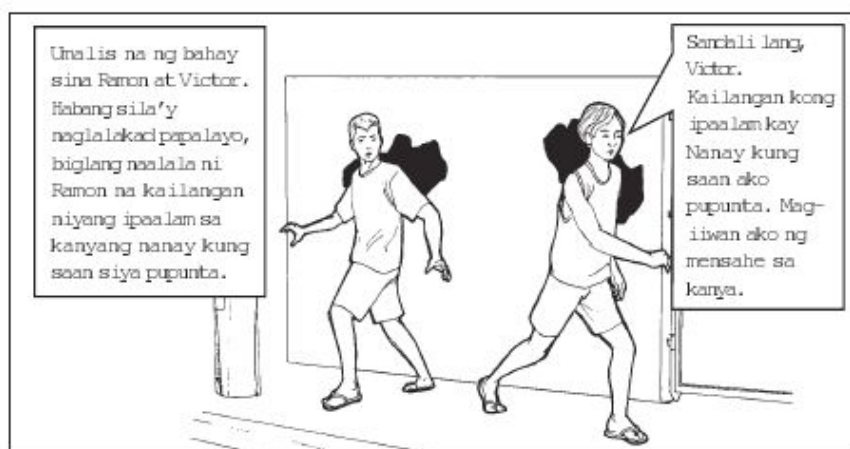
Basahin ang sumusunod na pag-uusap nina Victor at Ramon.

Noon ay buwan ng Abril. Napakainit ng panahon. Nag-iisa sa tahanan si Ramon. Iniisip niya kung ano ang gagawin upang mapalamig ang pakiramdam. Habang nag-iisip, kumatok sa pintuan si Victor.

Hoy, Ramon! Bakit hindi tayo pumunta sa tindahan ni Marie ngayong hapon. Sabi nila, masarap daw ang halu- halo doon.

Sugo ka ng langit, Victor! Nag-iisip nga ako kung paano magpalamig ngayong mainit ang panahon!

Kung gayon, narito ako! Huwag kang mag- alala sa pera, Ramon. Ako ang magbabayad ng meryenda natin.

Sandali Umalis na ng bahay sina Ramon at Victor. Habang sila'y naglalakad papalayo, biglang naalala ni Ramon na kailangan niyang ipaalam sa kanyang nanay kung saan siya pupunta.

lang, Victor. Kailangan kong ipaalam kay Nanay kung saan ako pupunta. Mag- iiwan ako ng mensahe sa kanya.

Idinikit ni Ramon ang papel na naglalaman ng kanyang maikling mensahe sa pintuan ng kanilang bahay.

Makaaalis na tayo ngayon. Kapag nabasa ni Nanay ang aking mensahe, malalaman niya kung nasaan ako.

Narito ang mensahe ni Ramon:

10

Nanay,

ng

ganap bahay

M

tindahan

hapon. halo-halo arie. ay kakain Kam

na

na Nasa ika-4 ako i ni ni sa ng

sa Victor

Ram

on

